

K O M M U N F U L L M Ä K T I G E

Delade meningar om året som gått

Diskussion och delade meningar om året som gått på fullmäktigemötet i april. Hanna Gunnarsson rapporterar.

Kommunfullmäktige brukar i april varje år lägga året som gått bakom sig och diskutera årsredovisningen. Denna gång var det de borgerliga partiernas sista årsredovisning, och därmed en formell avslutning på åtta år av borgerligt styre.

- Det har varit åtta år av dolda besparingar som lett till nedskärningar, sammanfattade **Mats Olsson (V)** de senaste två mandatperioderna. "Personalen får täcka upp vilket märks på de ökande sjukskrivningarna", fortsatte han.

När **Mats Helmfrid (M)**, som efter valet avgick som kommunstyrelsens ordförande, menade att "allt är bra" fick han mothugg av **Anders Almgren (S)**, som kritiserade de borgerliga partierna på flera punkter: bland annat pekade han på de ökande klasserna och barngrupperna i skolan och det dåliga ekonomiska resultatet.

Pernilla West (FI) kritiserade att ett av kommunens viktigaste mål, om att bekämpa hemlösheten, inte uppfylls. "Det är inte bra att bara 75 procent av Lunds hemlösa har fått tak över huvudet. Bostad är en mänsklig rättighet".

Årsredovisningen har granskats av kommunrevisionen, där bland annat **Nilla Bolding (V)** tillsammans med två andra revisorer inte ville

SD använder gärna "invandringen" som en uteslutande sedelpress. Nu verkar de ha mött sin jämlike inom FörNyaLund (FNL). Ett parti som använder utebliven spårvägsinvestering som en modern Särimer och lyckas vrida vareda politisk fråga till att handla om just spårvagnar.

ge servicenämnden ansvarsfrihet för den dåliga ledningen av kommunens byggprojekt. Alla politiker blev dock godkända av kommunfullmäktige och 2014 är officiellt slut.

Efter årsredovisningen hettade kommunfullmäktige till på flera frågor. FörNyaLund lyckades ta upp spårvägen i vitt skilda diskussioner och kritiserade bland annat användningen av en PR-byrå för att skriva debattartiklar i medierna.

Ska alla gymnasieelever i Skåne kunna söka till Lund?

En skriftlig fråga om Fritt Sök i gymnasiet ledde till en lång debatt, där **Helena Falk (V)** menade att kommunen måste göra en rejäl utvärdering: "Vi måste lösa de negativa effekterna av Fritt Sök, som elevernas långa resor, den stora segregationen när det gäller betyg och nedläggningen av gymnasieskolor på mindre orter".

I en annan debatt krävde Centerpartiet svar på varför busslinje 20 förlängts till ESS och om det är några resenärer på den sista sträckan. Lunds kommun har inte längre hand om stadsbussarna i kommunen, utan har lämnat bort detta ansvar till Skånetrafiken. Det är dumt och synd, menade **Hanna Gunnarsson (V)** då det gör att lundaborna har svårare att påverka hur kollektivtrafiken i staden fungerar.

Robotar - vänner eller fiender?

När allt fler jobb automatiseras bort är det en fantastisk möjlighet, men samtidigt måste vi minimera riskerna för massiv utslagning. **Abe Bergegårdh** resonerar kring hur robotarna kan bli våra bästa vänner.

Kina är sedan 2013 världens största importör av industrirobotar. I november förra året deklarerade Kinas Industriminister **Miao Wei** en regeringssplan för att Kina år 2020 ska stå för närmare hälften av produktionen av industrirobotar i världen. Frågan är hur många robotar som kommer att producera andra robotar i de fabriker?

Det här är inget att fnissa åt. Utvecklingen går i en hisnande fart. En industrirobot som kostade några miljoner för 20 år sedan kostar idag mindre än en tiondel. I kombination med stigande reallöner i Kina kommer allt fler arbetare ersättas med robotar, som även har den fördelen att de inte strejkar eller blir sjuka.

På några decennier har Kina gått från att tillverka halvdåliga produkter baserat på extrem låglönepress till att försöka bli världsledande inom industrirobotproduktion (som avskaffar istället för att exportera fabriksarbete). Ur det perspektivet blir talet om global arbetsdelning där olika länder står för olika delar av värdekedjan trams, den tiden är snart förbi.

Valhända svenska politiker

Utifrån den Oxfordstudie som gjordes 2013 behandlade **Stefan Fölster** från Svenskt Näringsliv de svenska förhållandena på uppdrag av Stiftelsen för Strategisk Forskning och kom fram till att 53 procent av de svenska jobben kunde automatiseras bort inom tjugo år. Och det berör både enkla och avancerade yrken, både industri

och tjänster.

Den här utvecklingen kommer att beröra grundvalarna för den nuvarande samhällsordningen. Nyligen skrev **William H Davidow** och **Michael S Malone** en artikel i *HARVARD BUSINESS REVIEW* på ämnet: *What Happens to Society When Robots Replace Workers?* För det är inte längre ett tankeexperiment, utan något som tas på största allvar internationellt. Tyvärr verkar våra valhända politiker ignorera frågan.

Kapitalägarna vinner, men...

För vad händer när allt fler arbeten kan utföras av maskiner? **Anders Vlachos** på ekonomibloggen *EKONOMISTA* tog nyligen nästan motvilligt tag i frågan:

”Vad ska alla jobba med när maskiner och robotar tar över allt fler arbetsuppgifter?”, är en fråga nationalekonomer brukar småle åt. ”Det är svårt att sja om, men arbetsuppgifter kommer alltid att finnas så det ska nog lösa sig”, lyder standardsvaret. Svaret är med stor sannolikhet sant — något kommer folk att göra — men också undandglidande.”

Istället för att vifta undan frågan konstaterar **Vlachos** att ”teknologisk utveckling som denna diskuteras bland annat av forskare som **Brynjolfsson** och **McAfee** i boken *THE SECOND MACHINE AGE* och det finns ingen anledning att tro att utvecklingen kommer att stanna av. Förändringarna i produktionsteknologi kan därför leda till ungefär samma utveckling av inkomstfördelningen mellan arbete och kapital som **Thomas Piketty** ser framför sig; världen blir rikare men inkomsterna koncentreras i allt högre grad till kapitalägarna.“

Han fortsätter: ”I en värld där robotarna blir allt effektivare kan kapitalägarnas ökande inkomstandel mycket väl gå hand i hand med fallande inkom-

ster för det stora flertalet.”

Davidow och **Malone** är mer krassa: “This is why we will soon be looking at hordes of citizens of zero economic value. Figuring out how to deal with the impacts of this development will be the greatest challenge facing free market economies in this century.”

Miljontals överflödiga människor Miljoner och åter miljoner människor kommer att bli överflödiga enligt deras utgångspunkt.

Samtidigt pekar de på en avgörande punkt som även visar på fantasilösheten hos de som faktiskt tar sig an problemet och diskuterar det. De klarar inte av att se utanför boxen - kapitalismen - men **Vlachos** öppnar dörren - utan att nog begripa det själv när han diskuterar hur man ska hantera att allt mindre skatt kommer in från arbete - för ett annat samhällssystem: “Om kapitalinkomster blir allt viktigare finns det anledning att utforma skattesystemet så att inte kapitalinkomsttagare blir ett skattefrälse. Eftersom kapital kan vara svårt att beskatta lär därför konsumtion och fastigheter bli allt viktigare skattebaser framöver. Man kan även föreställa sig ett ökat statligt kapitalägande som potentiell offentlig inkomstkälla.”

Ökat statligt kapitalägande?

Ja, ni läste rätt: ökat statligt kapitalägande. Ni kan själv tänka er socialiseringsprocessens allt ökande omfång när fler och fler

ska försörjas och den bittra strid det kommer att innebära. För precis som bloggen *INFONTOLGOY* påpekar har även de utan “ekonomiskt värde” rösträtt, kapitalägarna lär därför utmana den liberala demokratins grundvalar. Så det skulle inte förvåna mig om att det återigen kommer höras röster om särskilda krav för rösträtt, till exempel att man betalar skatt.

Arbetstidsförkortning

I det långa loppet är det ju helt fantastiskt om mer och mer lönearbete kan avskaffas, men vi måste bereda oss på en tuff övergångsperiod. **Anders Wijkman**, ordförande för Rom-klubben, resonerar kring det och landar i att både arbetstidsförkortning och basinkomst är möjliga vägar. Här tror jag att han har rätt, det är två parallella vägar framåt som inte står i motsättning, basinkomst kan fungera under delar av ens liv medan man arbetar under andra delar samtidigt som den generella arbetstiden saktas men säkert förkortas i takt med att en allt större del av arbetslivet robotiseras. Alternativet är massiv utslagning då den tidigare dominerande inkomstbortfallsprincipen kommer att omfatta allt färre och färre.

Det är alltså dags att dryfta dessa frågor och peka ut möjliga vägar framåt, för framtiden är redan här. Robotarna kan nämligen bli våra främsta vänner i strävan efter en annan ordning bortom kapitalismen.

Redaktion:

Abe Bergegårdh (red)
Jenny Gustafson (form)

4 2015

Utgivare: Vänsterpartiet Lund
politiken@lundavanstern.se